

HANKEN, NOVEMBER 2016

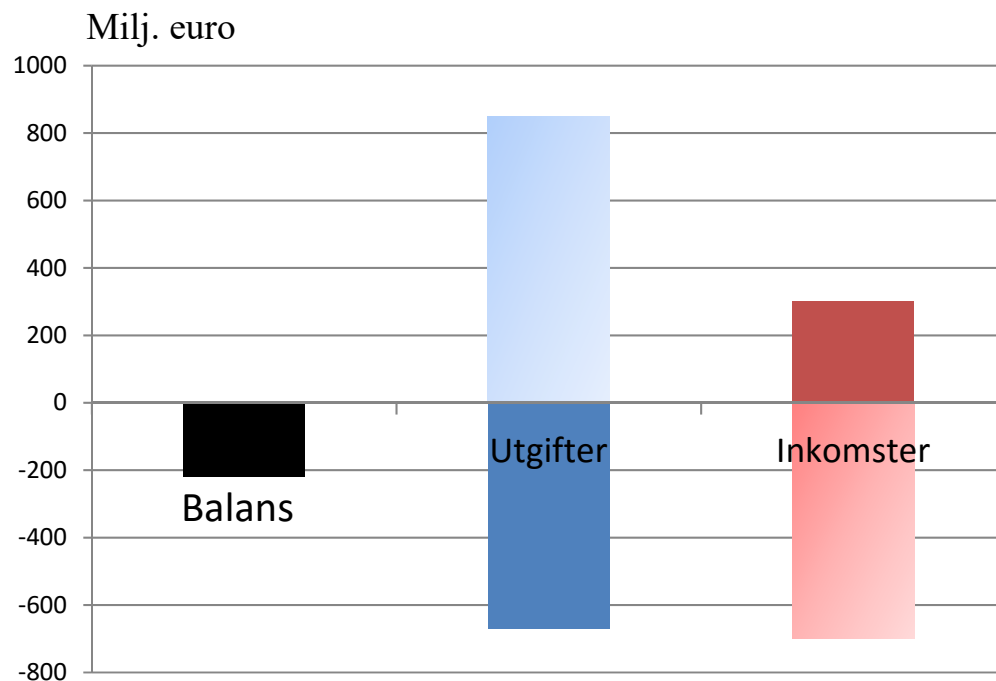
**Ekonomiska
Sällskapet**

ANALYS AV SKUGGBUDGETARNA

SEIJA ILMAKUNNAS, PT
NIKU MÄÄTTÄNEN, ETLA

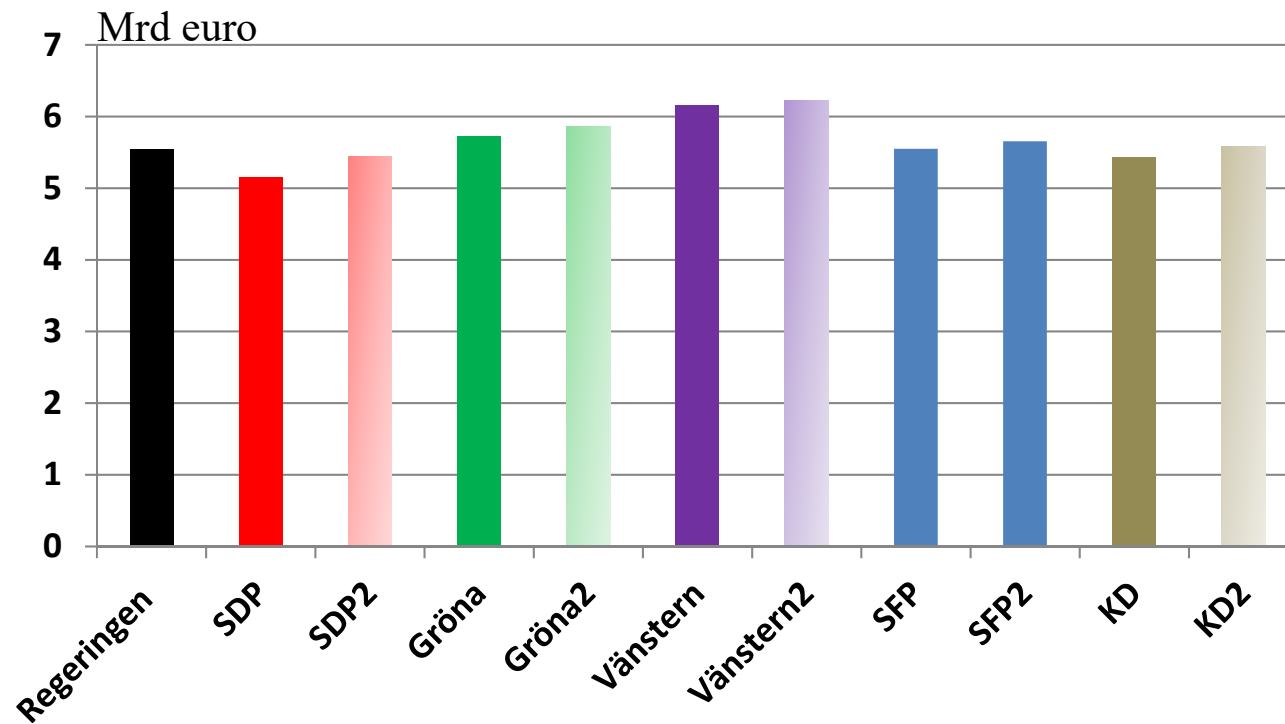

Regeringens budgetproposition: förändringarna i statens utgifter och inkomster (beroende av regeringens beslut)

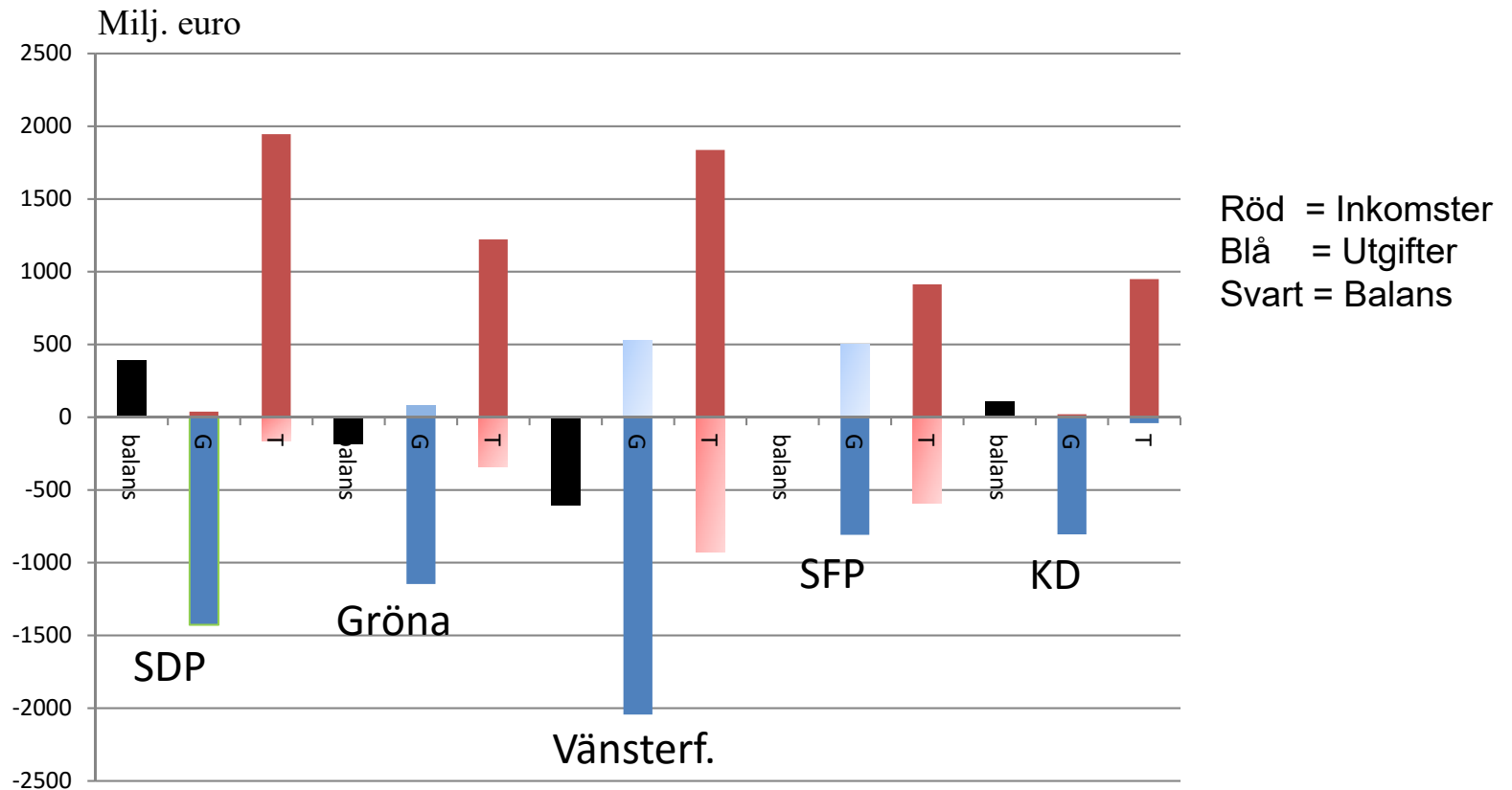
Blå negativ - utgiftsökningar; Blå positiv – utgiftsminskningar
Röd positiv - skattehöjningar (+ andra inkomster); Röd negativ - skattelindringar

Budgetunderskottet: regeringen och alla oppositionspartierna

Alternativ 2 hänvisar till siffror utan intäkter från åtgärder mot grå ekonomi och "dynamiska effekter", etc.

Riktlinjerna i jämförelse med regeringens budgetproposition: alla oppositionspartierna

Blå negativ - utgiftsökningar; Blå positiv – utgiftsminskningar
Röd positiv - skattehöjningar (+ andra inkomster); Röd negativ - skattelindringar

Oppositionen vs. regeringen

- Oppositionen vill backa **nedskärningarna i utbildning**.
- Oppositionen (utom SFP) vill höja **kapitalbeskattningen**.
- Oppositionen (utom SFP och KD) godkänner inte skattelättnader för **arvs- och gåvoskatt** eller **företagsavdrag**. Alla vill skära ner **företagsstöd**.
- Oppositionen vill ha mera resurser för bekämpningen av den **gråa ekonomin**.
 - Genererar mycket mer skatteinsatser...
- Oppositionen vill höja t.ex. **garantipension** eller **grundavdrag** vid kommunalbeskattningen.

Kapitalbeskattningen

- De Gröna och SDP: Skärpa beskattningen av utdelning från olistade bolag.
 - Dividendinkomster som motsvarar en årlig avkastning på högst 8 % av bolagets nettoförmogenhet beskattas nu ganska lätt upp till 150 000 euro.
- SDP och KD: Kapitalskattesatsen höjs från 30%-34% till 32%-35% (SDP) eller 30%-36% (KD).
 - 2005 25%, 2011 27%, 2014 30%-32%.
- VF: Beskatta alla inkomster enligt samma progressiva skala.

Problem med (hög) kapitalinkomstskatt

- Skatt på sparande.
 - Två personer, exakt samma löneinkomster varje år (inga arv). Den som sparar som ung för att konsumera mera senare betalar mera skatt i sin livstid. Rättvist?
- Avkastning på eget kapital beskattas både hos bolaget och hos aktieägaren.
 - Den totala skattegraden cirka 40%-43% (listade bolag).
 - Vf:s modell: den totala skattegraden kan öka till över 65%?
- Nominell vs. realränta.
 - Nominell ränta 4 %, inflation 2%, kapitalskattesatsen 30% → skattegraden på realränta = 60%.
- Ägda bostäder vs. hyresbostäder och finansiella tillgångar
 - Kapitalbeskattningen gäller inte ägda bostäder.
- Lösning? Beskatta endast avkastning som är över den "normala" avkastningen... (Se Mirrlees Review, 2011).

Konkurrenskraftsavtalet och arbetsbeskattningen

- Kiky-avtalet kommenteras relativt litet även det är viktigt både för sysselsättningen och för statsekonomi: i anknytning till avtalet lindras beskattningen av löntagarna med 515 miljoner euro in 2017
- Vänsterförbundet vill slopa Kiky-avtalet
- Socialdemokraterna: det behövs dessutom tillfällig (2017 - 2018) sänkning av Tyel-avgifter
- Gröna: större inkomstskattesänkning för låg och medelinkomsttagare (finansieras med reform i dividendbeskattningen)
- SFP: större inkomstskattesänkning (finansieras med momshöjning)
- KD: intern förändring (större skattelättnader för låginkomsttagare; lägre lättnader för höginkomsttagare)

Sysselsättningsåtgärder: några exempel

- SFP:
 - Familjepolitisk reform (6+6+6 för familjeledigheterna, kortare tid för hemvårdstöd, fyra timmar avgiftsfri småbarnspedagogik), slopa behovsprövningen av utländsk arbetskraft, större hushållsavdraget
- Vänsterförbundet:
 - Skyddsdel i den jämkade arbetslöshetsdagpenningen till 500 euro; lagstadgade minimilön (10 euro), ett experiment för kortning av arbetstid, 6+6+6-modellen
- Gröna:
 - 6+6+6-modellen, inga arbetsgivarsavgifter för den första anställda, större resurser för aktiva arbetsmarknadsåtgärder
- KD:
 - Slopa avdragsrätten för medlemsavgifter (arbetsgivare), halvera avdragsrätten för medlemsavgifter (arbetstagare)
- SDP:
 - Sysselsättningsedel, mera resurser för ungdomsgarantin och lönestöd, tillfällig sänkning av Tyel-avgifter

SDP: Riktlinjerna i skuggbudgetarna 2016 och 2017

